

*Quliyev Zakir Qəşəm oğlu,
iqtisad üzrə fəlsəfə doktoru,
Bakı Biznes Universiteti
E-mail: zakirquliyev@inbox.ru
© Quliyev Z.Q., 2021*

UOT – 332.14;338.45

REGIONAL İDARƏETMƏNİN TƏKMİLLƏŞDİRİLMƏSİ: EMAL SƏNAYESİNİN İNKİŞAFI MƏSƏLƏLƏRİ

X Ü L A S Ə

Tədqiqatın məqsədi - regionlarda emal sənayesinin inkişafında idarəetmənin təkmilləşdirilməsi barədə təkliflər hazırlamaqdan ibarətdir.

Tədqiqatın metodologiyası - emal sənayesinin inkişafında idarəetmənin təkmilləşdirilməsi, cari və gələcək dövr üçün ardıcıl təhlilə əsaslanır.

Tədqiqatın tətbiqi əhəmiyyəti - emal sənayesində idarəetmənin təkmilləşməsində yeni kadrların hazırlanmasında mühüm töhfələr verə bilər.

Tədqiqatın nəticələri - aparılan tədqiqatın nəticəsində yeni emal müəssisələrinin açılması təklif olunur.

Tədqiqatın orijinallığı və elmi yeniliyi - tədqiqatda regional idarəetmənin təkmilləşdirilməsi istiqamətləri, həmçinin neft ixracından asılılığı, ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi ilə bağlı təklif və tövsiyələr irəli sürülmüşdür.

Açar sözlər: regional idarəetmə, inkişaf konsepsiyası, ərzaq təhlükəsizliyi, emal müəssisələri.

G İ R İ Ş

Ölkəmizin yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyması Azərbaycan Respublikasının prezidentinin sərəncamı ilə “Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyasının hazırlanması zərurəti ilə bağlıdır. Çünki əldə olunmuş nailiyyətlər ona əsas verir ki, Azərbaycan öz qarşısına daha yüksək planlar qoysun və bu planları yerinə yetirmək üçün irəli gələn öhdəlikləri müəyyənləşdirsin.

Ölkələrin sosial-iqtisadi həyatına ciddi şəkildə təsir edən, inkişaf edən və yayılan informasiya və kommunikasiya texnologiyaları, bununla bağlı yeni fürsət almış qloballaşma prosesləri mövcuddur. İqtisadi, sosial, siyasi, humanitar-mədəni və s. sahələrdə global, planetar xarakterli amillər ölkə həyatında gedən proseslərə nüfuz edir. Hər bir ölkədə olduğu kimi, Azərbaycanda da ictimai həyatın müxtəlif sahələrinin idarə edilməsində öz mənşəyinə və təsir dairəsinə görə regional, yaxud ölkədaxili amillər mövcuddur ki, onlarda da nəzərə alınması vacibdir.

Emal sənayesinin inkişafında idarəetmənin təkmilləşdirilməsi istiqamətləri

Dünya ölkələrinin inkişaf sürəti ilə müqayisədə Azərbaycanın qarşısında duran əsas məsələ geriliyə yol verməməkdir. İqtisadiyyatda bu ilk növbədə neft ixracından asılılığı aradan qaldırmağa, qeyri-neft sektorunun, xüsusilə də ərzaq təhlükəsizliyinin aradan qaldırılmasında aqrar sənaye kompleksinin inkişafına dövlət dəstəyinin artırılmasını tələb edir.

Azərbaycanda davamlı iqtisadi artım və yüksək sosial rifah, səmərəli dövlət idarəetməsinə nail olmaq, bu baxımdan konsepsiyanın başlıca strateji məqsədi mövcud imkan və resursları nəzərə almaqdır. Səmərəli dövlət tənzimlənməsi, enerjidən səmərəli istifadə edən və yüksək əlavə dəyər yaradan ixracyönlü iqtisadiyyata transformasiya və sosial-iqtisadi sahələrin inkişafına kompleks yanaşma prinsipləri əsas götürülməlidir. Göstərilən məqsədə çatmaq üçün bazar iqtisadiyyatı şəraitində sağlam rəqabəti təmin olunmalıdır.

Ölkə iqtisadiyyatının səmərəliliyə əsaslanan iqtisadiyyata çevrilməsi konsepsiya çərçivəsində istehsal amillərinin ümumi məhsuldarlığının artımı nəticəsində və innovasiyaların üstünlüyü ilə səciyyələndirilən mərhələyə keçidin təmin olunması ilə bağlıdır. Makroiqtisadi sabitliyin qorunması, monetar və fiskal siyasətin koordinasiyasının gücləndirilməsi, biznes mühitinin yaxşılaşdırılması və özəl təşəbbüsün dəstəklənməsi, maliyyə xidmətləri bazarının inkişaf etdirilməsi, xarici ticarət və investisiya siyasətinin təkmilləşdirilməsi kimi istiqamətləri özündə iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətinin artırılması əsaslanır.

Emal sənayesinin modernləşdirilməsi, qeyri-neft sənayesinin şaxələndirilməsi və inkişaf etdirilməsi, aqrar sektorun inkişafı və ərzaq təhlükəsizliyinin gücləndirilməsi, ticarət və xidmət fəaliyyəti növlərinin genişləndirilməsi və inkişaf etdirilməsi, xarici ticarətin və investisiyaların strukturunun təkmilləşdirilməsi prioritet istiqamətlər olacaqdır [1].

Mövcud iqtisadi, sosial, siyasi resurslardan tam səmərə ilə yararlanmaq və ölkənin potensialının gücləndirilməsi qarşıda duran məqsədlərə çatmaq üçün ölkənin bütün imkanlarından dolğun istifadə etmək, şərait yaratmaq vacib şərtidir. Əhalinin yaşayış səviyyəsinin tənzimlənməsinə bu baxımdan, enerji, nəqliyyat, tranzit və logistika infrastrukturunun genişləndirilməsi, bölgələrə xüsusi diqqət yetirilməsi və hər bir bölgənin rəqabət üstünlükləri nəzərə alınmaqla, regional inkişaf mərkəzlərinin yaradılması, şəhər və kənd yerlərində infrastrukturun və sosial xidmətlərin inkişaf etdirilməsi ilə nail olmaq mümkündür.

İnfrastruktur təminatının yaxşılaşdırılması, informasiya texnologiyalarının tətbiqinin genişləndirilməsi, turizm və rekreasiya zonalarının, iqtisadiyyatın prioritet sahələri üzrə ərazi-istehsal klasterlərinin, hər bir bölgənin rəqabət üstünlükləri nəzərə alınmaqla, yeni regional inkişaf mərkəzlərinin yaradılması ölkənin bölgələrində sosial-iqtisadi inkişafın təmin edilməsini stimullaşdıracaq. Bu isə regional bərabərsizliyin azaldılmasına, əmtəə dövriyyəsinin iqtisadi rayonlar üzrə strukturunda kəskin fərqlərin aradan qalxmasına, iqtisadi resursların, əsasən, mərkəzi şəhərlərdə təmərküzləşməsinin səngiməsinə gətirib çıxaracaqdır.

Ölkə miqyasında həyata keçirilən regional iqtisadi siyasət dövlət siyasətinin tərkib hissələrindən biri olmaqla ölkənin seçmiş olduğu inkişaf strategiyasına uyğun olaraq milli məkanın tənzimlənməsinə yönəlmişdir. Sosial sahədə regional iqtisadi siyasətin məqsədi hər bir regionda layiqli həyat səviyyəsinin təmin edilməsi, bütün vətəndaşlar üçün bərabər həyat şanslarının yaradılması, yaşayış yerinin və əmək fəaliyyətinin sərbəst seçilməsi hüququnun reallaşdırılması, daxili sosial gərginliyin zəiflədilməsidir. Regional iqtisadi siyasət regionlarda iqtisadi inkişafa kömək etməyə, regionlarda sosial-iqtisadi şəraitin bərabərləşdirilməsi vasitəsilə dövlət quruluşunu möhkəmləndirməyə, regionlardakı mövcud potensialdan daha səmərəli, istifadə edilməsinə xidmət edir. Regional inkişafın tənzimlənməsinin başlıca məqsədi ixtisaslaşmış sahələrin inkişafının stimullaşdırılması və ərazilərin üstünlüklərindən istifadə etməklə daxili ərazi proporsiyalarının formalaşması üçün əlverişli şəraitin yaradılmasından ibarətdir [4].

Emal müəssisələrinin və yaxud digər müəssisə və təşkilatların öndə gedən xüsusiyyət-

AUDİT 2021, 4 (30), səh. 143-148.
AUDIT 2021, 4 (30), pp. 143-148.

lərindən biri onun idarəetmə quruluşudur. Hər bir müəssisə elə bir idarəetmə və həvəsləndirmə mexanizmi seçməlidir ki, qarşıya qoyduğu plan və tapşırıqları, yeni texnika və texnologiyayı, əmək məhsuldarlığının yüksəldil məsinin, yeni istehsal rentabelliyyəsinin və s. həyata keçirilməsi üçün səmərəli olsun. Bütün bu sadalanan amillərin əsasını idarəetmə quruluşu təşkil edir. Adətən müəssisələrdə iki növ idarəetmə quruluşu olur:

- Ümumi quruluş;
- İstehsal quruluşu.

Ümumi quruluş dedikdə müəssisənin istehsal və qeyri-istehsal bölmələrinin sayı, tərkibi və yerləşdiyi ərazidə məhsul buraxma qabiliyyəti və orada işləyən işçilərin sayı nəzərdə tutulur. Hər bir idarəetmənin mərkəzində rəhbər aparıcı rola sahib olur. Rəhbər öz sahəsi daxilində idarəetmə qərarlarının, qarşıya qoyulmuş məqsədlərə çatmaq üçün hakimiyyət verilmiş məsul şəxs və ya idarəedicidir. Rəhbərdən sonra müəssisənin idarəedici əsas şəxsi menecerlər adlanır. Menecerlər idarəetmə sahəsində əsas hüquqi və digər məsələlərin həllində səbirli və təmkinli davranan və digər əməkdaşlarından keyfiyyət xüsusiyyətlərinə görə fərqlənən şəxs və ya şəxslərdir. Menecerlər hansı sahədə bilik və bacarıqlarının olmasından asılı olmayaraq **əsas beş xüsusiyyəti** özündə birləşdirir [5].

- Məqsədi müəyyənləşdirmək. Hər bir qarşıya qoyulmuş konkret məqsəd və ya məqsədlər və bu məqsədlərin həyata keçirilməsi üçün yollar tapmalı, qərarlar qəbul etməli, qərarlara görə məsuliyyət daşımalı, icrasını qismən və bilavasitə həyata keçirməlidir;

- Təşkilatçılıq. Qarşıya qoyulmuş məqsədlərə çatmaq üçün lazımı qərarlar verməli, təhlil etməli, icrası üçün müvafiq bölgülər aparmalıdır;

- Həvəsləndirmə (motivasiya) və kommunikasiyanı təmin etməlidir. Müxtəlif təyinatlı işlərin icrası üçün komandalar yaratmalı, onlara komanda rəhbəri təyin etməli, həvəsləndirmə tədbirləri həyata keçirməli, vəzifə və əmək bölgüsünü həyata keçirməlidir;

- Menecerlər özləri ilə birgə işçilərin də inkişafını təmin etməlidir. Görüləcək işləri bilavasitə işçilər arasında fərdi və ya komanda şəklində bölməlidir.

İstənilən müəssisə və təşkilatın əmək prosesinin tətbiqində hər şeydən əvvəl insan fəaliyyətinin həvəsləndirilməsi öndə gedən məsələlərdən biridir. Hər bir insan, əməyinin nəticəsində göstərdiyi fəaliyyətin daha səmərəli şəkildə və məhsuldarlığın qabarıq təzahür olunması üçün həvəsləndirmə əsas şərtidir [6].

Həvəsləndirmə: Özünü və başqalarının şəxsi keyfiyyətlərini onun əmək potensialına, ictimai məqsədlərinə nail olmaq üçün təşkil olunmuş fəaliyyət növüdür.

Beləliklə, sadalanan amillərdən nəticə olaraq demək olar ki, əməyin həvəsləndirilməsi bir sıra faktorlardan və təsirlərdən asılıdır ki, bu da öz növbəsində rəhbər və menecerin vəzifələrinin nə vaxt və hansı vəziyyətdə tətbiq olunmasını qaçılmaz edir.

Regionlarda aqrar-əməl sənayesinin inkişafı məsələləri

Dünya təcrübəsi göstərir ki, dövlətin müdaxilə etməməsi regional problemlərə gətirib çıxarır ki, bunlarda milli iqtisadiyyatın və cəmiyyətin bütövlüyünü dağıtmaq gücünə malikdir. Regional siyasətin nəticəsi regionlarda sosial münafişələrin meydana gəlməsi üçün əsas yaradan, bütövlükdə ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına maneçilik törədən qeyri-bərabərliyi minimuma endirməkdir. Regional iqtisadi siyasətin konkret məqsədləri regional qeyri-bərabərliyin meydana gəlmə səbəbləri ilə müəyyən edilir.

Müasir dövrdə Azərbaycan Respublikasının qarşısında duran ən vacib və təxirəsalınmaz

məsələlərdən biri regionların inkişafının təmin edilməsindən, bu inkişafın idarə olunmasının səmərəli və çevik mexanizmlərinin yaradılmasından ibarətdir. Təcrübə göstərir ki, ölkədə sosial-iqtisadi inkişafın əğırlıq mərkəzi tədricən regional inkişafıla bağlıdır və bu istiqamətdə görülmə tədbirlərin uğurlu nəticəsi ölkənin gələcək inkişafının əsasını təmin edir. Regional inkişaf isə region və regionlararası iqtisadi mühitin möhkəmləndirilməsi ilə sıx bağlıdır.

Regionun iqtisadi inkişafının qiymətləndirilməsinin standart üsulu istehsalın səviyyəsinin və emal sənayesinin qiymətləndirilməsidir. Belə ki, istehsalla yanaşı emal sənayesini inkişaf etdirmədən kənd təsərrüfatını inkişaf etdirmək mümkün deyil.

Nəzərə almaq lazımdır ki, integrasiya əlaqələrində emal müəssisələrinin rolu əhəmiyyətli və həmin müəssisələr, xeyli dərəcədə istehsalçı arasında əlaqələrin texnoloji xüsusiyyətlərini şərtləndirmiş olur. Emal fəaliyyəti sıx qarşılıqlı münasibətlər mühitində reallaşdırmaqla, sahələrarası əlaqələri intensivləşdirir. Aqrar sahədə integrasiya əlaqələrinin mövcud vəziyyəti üçün xarakterik cəhət istehsal, emal, ticarət və xidmət proseslərinin vahid kontekstdə qiymətləndirilməsidir [2, s.82,83].

Azərbaycanda aqrar-emal sənayesinin inkişaf səviyyəsi ölkənin bütünlükdə iqtisadi inkişaf səviyyəsini xarakterizə edən göstəricilərdən biridir. Aqrar sahə üzrə inkişaf etmiş ölkələr dünya bazarlarına məhz emal məhsulları vasitəsilə integrasiya edirlər. Emal sənayesinin digər üstünlüyü ondan ibarətdir ki, az kapital tutumludur, daha çox əlavə dəyər yaradır. Emal sənayesinin inkişafı aqrar sektorun da inkişafına həlledici təsir göstərir.

Regional inkişafda mövcud olan mühüm əhəmiyyətli meyllərdən biri də daxili investisiyanın üstünlük təşkil etməsidir. Bütün bu mütərəqqi dəyişikliklər bazar iqtisadiyyatı sisteminin mühüm keyfiyyət göstəricisi olan gəlirlərin artmasına səbəb olur. Əlbəttə, bu proses avtomatik surətdə baş vermir, ilk növbədə institusional və digər problemlərin həlli sayəsində sərbəst fəaliyyət mühiti, sahibkarlıq üçün münbit şərait formalaşdırılır, hüquqi baza təkmilləşdirilir, vergilər tənzimlənilir, kreditlər ucuzlaşdırılır və s. Bu da kapital yığılmasına müsbət təsir göstərməklə yanaşı, daxili investisiya imkanlarını artırır [3,s.214-215].

Qeyd etmək lazımdır ki, regionların potensial imkanları baxımından aqrar sahə üzrə emal müəssisələrinin inkişafı əhəmiyyət kəsb edir. Vacib məsələlərdən biri də iqtisadiyyatın strukturunun şaxələndirilməsi məqsədilə investisiyaları yeni, müasir istehsal sahələrinin, zavod və fabriklərin açılmasına yönəltməkdən ibarətdir. Bu kimi layihələri bir sıra meyarlarla yanaşı, həm də əməkəutumluğu səviyyəsinə görə qiymətləndirmək lazımdır.

Regionlarda emal sənayesi müəssisələrində ayrı-ayrı əmtəə, xidmət, rəqabət üstünlüklərinin həyat tsikllərinin müddəti böyük rol oynayır. Buna müvafiq olaraq bütövlükdə regionlarda emal sənayesi müəssisələrinin dayanıqlı iqtisadi inkişaf trayektoriyasının formalaşmasında aşağıdakı amillərin nəzərə alınması vacibdir:

- dövlət idarəçilik strukturlarının fəaliyyəti;
- yaxın və dəstəkləyici sahələrin parametrləri;
- tələb parametrləri;
- istehsal amilləri parametrləri.

Dövlət idarəçilik strukturlarının fəaliyyəti (qanunvericilik, pul-kredit siyasəti, siyasi vəziyyət, investisiya siyasəti və s.) istehlakçı bazarları ilə bilavasitə əlaqədar olmayan maşın-qayıma sahələri üçün xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Bu amilin əhəmiyyəti hərbi təyinatlı və aerokosmik kompleksin istehsalı ilə ixtisaslaşan müəssisələr üçün daha aydın özünü büruzə verir. Bu müəssisələr üçün verilmiş amil, tələb parametrlərindən daha vacibdir.

Y E K U N

Hazırda ölkəmizdə global sarsıntılara cavab verə biləcək güclü milli iqtisadi potensial yaratmaq, ərzaq təhlükəsizliyini və ölkə əhalisinin keyfiyyətli həyat səviyyəsini inkişaf etdirmək üçün sistemli tədbirlər müəyyənləşdirilib. Bununla əlaqədar olaraq, emal və yeyinti sənayesinin inkişaf etdirilməsi istiqamətində fəaliyyətdə olan müəssisələrin texniki cəhətdən silahlandırılması, xarici investisiyaların, texnologiya və innovasiyaların cəlb edilməsi, digər yeyinti məhsulları istehsalçıları ilə əməkdaşlıq və kooperasiya əlaqələrinin qurulması, emal-yeyinti sənayesinin inkişafı üçün xammal mənbəyi hesab edilən kənd təsərrüfatı məhsullarının bölgələr üzrə inkişafı, xammal və hazır məhsulun ekoloji təmizliyinin və keyfiyyətinin dünya standartları səviyyəsinə çatdırılması, emal sənayesi üçün tələb olunan avadanlıqların respublikamızda istehsalının təşkil edilməsi zəruridir.

Qeyd etmək lazımdır ki, iqtisadi rayonda kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı üzrə böyük potensial olmasına baxmayaraq, emal müəssisələrinin az olması istehsal olunan məhsulun emalında çətinliklər yaradır. Mövcud vəziyyət istehsal olunan məhsulun itkisinə səbəb olmaqla yanaşı ərzaq təhlükəsizliyi riskini artırır. Emal müəssisələrinin sayının artması və ya mövcud müəssisələrin fəaliyyətinin stimullaşdırılması məhsul itkisinin qarşısını almaqla bərabər yerli məhsulların xarici bazarlara çıxmaq imkanını da artırır [1].

Regionlarda emal sənayesi müəssisələrinin dayanıqlı inkişafına mane olan səbəblər aşağıdakılardır:

1. Sahənin mürəkkəb maşın-texniki istehsalı bazarında rəqabətə davamlılığının olmaması.

2. Sahə müəssisələrinin mürəkkəb maliyyə vəziyyəti, onların xarici rəqiblərdən texniki-texnoloji cəhətdən geriliyidir.

Bunun nəticəsidir ki, dövlət siyasətinin əsas istiqaməti qloballaşma şəraitində ölkə iqtisadiyyatının bütün sahələrinə, xüsusən də regionlarda emal sənayesinin inkişafının yeni bir mərhələsinə qədəm qoymaq, dayanıqlı və sürətli iqtisadi inkişafa nail olmaqdır. Dövlət siyasətinin prioritet istiqaməti ölkə iqtisadiyyatının neft və təbii qaz ehtiyatlarından asılılığını aradan qaldırmaqdan ibarətdir. Bununla da ölkə iqtisadiyyatında səmərəliliyi və rəqabət qabiliyyətini artırmaq mümkündür [7].

Bu baxımdan dövlət vəsaiti və özəl sektorun hesabına emal müəssisələrinin tikilməsinə, xüsusilə işğaldan azad olmuş rayonlarda, aran iqtisadi rayonunda və cənub bölgələrində aqroparkların yaradılmasına böyük ehtiyac vardır.

Ədəbiyyat siyahısı:

1. “Azərbaycan 2020: Gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyası, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 29 dekabr tarixli fərmanı;

2. İbrahimov İ.H. Kənd təsərrüfatının inkişafı və sahibkarlığın formalaşması problemləri. Bakı: 2005, 360 s.

3. Quliyev E. Etibarlı ərzaq təminatı sistemi: Kooperasiya və integrasiya problemləri. Bakı, “Elm” 2013, 307s;

4. “Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı dövlət proqramı (2014-2018)”. Bakı 2014.

5. “Azərbaycan Respublikasında sənayenin inkişafına dair 2015-2020-ci illər üçün. Dövlət proqramı”. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 26 dekabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmişdir.

6. İ.M.Rzayev. Azərbaycan Respublikasında regionların davamlı sosial-iqtisadi inkişafı; mövcud vəziyyət və gələcək perspektivlər. Bakı: Elm, 2010.

Гулиев Закир Гашам оглы,
доктор философии по экономике,
Бакинский Университет Бизнеса,
E-mail: zakirquliyev@inbox.ru
© Гулиев З.Г., 2021

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ РЕГИОНАЛЬНОГО УПРАВЛЕНИЯ: РАЗВИТИЕ ОБРАБАТЫВАЮЩЕЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ

Р Е З Ю М Е

Цель исследования - разработать предложения по совершенствованию менеджмента в развитии перерабатывающей промышленности в регионах.

Методология исследования - совершенствование управления развитием перерабатывающей промышленности основано на последовательном анализе текущего и будущего периодов.

Практическая значимость исследования - может внести важный вклад в подготовку нового персонала для улучшения управления в перерабатывающей промышленности.

Результаты исследования - по результатам исследований предлагается открыть новые перерабатывающие предприятия.

Оригинальность и научная новизна исследования - в исследовании представлены предложения и рекомендации по совершенствованию регионального управления, а также по устранению зависимости от экспорта нефти и обеспечению продовольственной безопасности.

Ключевые слова: региональное управление, концепция развития, продовольственная безопасность, перерабатывающие предприятия.

Zakir Gasham Guliyev,
Ph.D. (Econ.),
Baku Business University,
E-mail: zakirquliyev@inbox.ru
© Z.G. Guliyev, 2021

IMPROVING OF REGIONAL MANAGEMENT: DEVELOPMENT OF MANUFACTURING INDUSTRY

A B S T R A C T

The purpose of the research - to develop proposals for improving management in the development of the processing industry in the regions.

The methodology of the research - management improvement in the development of the processing industry is based on a consistent analysis for the current and future period.

The practical importance of the research - can make an important contribution to the training of new personnel in the improvement of management in the processing industry.

The results of the research - as a result of the research, it is proposed to open new processing plants.

The originality and scientific novelty of the research - the study provides suggestions and recommendations for improving regional governance, as well as eliminating dependence on oil exports and ensuring food security.

Keywords: regional management, development concept, food security, processing enterprises.

Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur:
22.01.2021

Təkrar işləməyə göndərilmişdir:
01.02.2021

Çapa qəbul olunmuşdur: 08.02.2021

Дата поступления статьи в редак-
цию: 22.01.2021

Отправлено на повторную обра-
ботку: 01.02.2021

Принято к печати: 08.02.2021

The date of the admission of the article to
the editorial office: 22.01.2021

Send for reprocessing: 01.02.2021

Accepted for publication: 08.02.2021